

Hjelp !

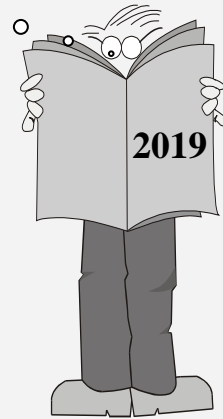
TIL DEG PÅ 10. TRINN

I løpet av våren 2019 vil du få fastsatt karakterene som skal stå på VITNEMÅL FOR GRUNNSKOLEN. For enkelte fag kan du ha fått avgangskarakter tidligere, for eksempel i musikk eller mat og helse. Fylkesmannen i Agder har registrert et ønske fra elever og foreldre om informasjon om karaktersettingen, eksamen og retten til å klage på karakterer. Vi har derfor utarbeidet denne brosjyren som vi håper kan være til nytte for deg. Det er en egen brosjyre med ekstra informasjon til de minoritetspråklige elevene.

Med hilsen Fylkesmannen i Agder

Tore K.Haus

Utdanningsdirektør

Fritak fra vurdering med karakter i fag:

I tilfelle du får opplæring etter en individuell opplæringsplan (IOP) i ett eller flere fag, kan foreldre/foresatte velge om du skal ha vurdering med eller uten karakter i faget/fagene det gjelder. I fag der det blir gitt karakter både i skriftlig og i muntlig, kan foreldre/foresatte velge om du skal ha skriftlig og/eller muntlig karakter. Retten til å velge gjelder bare i de fagene der det er fattet vedtak om spesialundervisning, og der du får opplæring etter en IOP. Til hjelp i avgjørelsen om vurdering skal dere få veiledning av skolen.

Sidemål

Dersom du på grunn av sykdom, skade eller dysfunksjon diagnostisert av en sakkyndig, har problem med å greie begge målformene i norsk, eller dersom du ikke har gjennomgått ungdomstrinnet i norsk grunnskole, har du rett til fritak fra vurdering med karakter i skriftlig sidemål.

Kroppsoving

Dersom du får tilrettelagt opplæring i kroppsøving, og opplæringa ikke kan vurderes med karakter, kan du få et vedtak om fritak fra vurdering med karakter i kroppsøving.

Dersom du er fritatt for vurdering med karakter i ett eller flere fag, skal du likevel ha undervisvurdering og halvårsvurdering uten karakter.

Undervisvurdering og halvårsvurdering: Muntlig og/eller skriftlig undervisvurdering skal gis løpende og systematisk og være til hjelp i læreprosessen. Halvårsvurdering er en del av undervisvurderinga. Halvårsvurdering uten karakter skal gi veiledning om hvordan du kan øke kompetansen din i faget. Halvårsvurdering med karakter skal vise kompetansen din i fag i forhold til kompetansemålene i læreplanverket Kunnskapsløftet. I vurderingen med karakter i faget kroppsøving skal innsatsen i faget være en del av grunnlaget for vurdering.

Vurdering i orden og i oppførsel: I orden og i oppførsel skal det gis halvårsvurdering både uten karakter og med karakter samt standpunktkarakter etter 10. årstrinn. I vurderingen med karakter skal det tas hensyn til elevens forutsetninger.

Varsel til hjemmet: Dersom det er fare for at du ikke kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i ett eller flere fag, skal du og foreldrene dine ha skriftlig varsel om dette så tidlig at du som elev får mulighet til å skaffe deg grunnlag for vurdering med karakter.

Dersom det er fare for at du i halvårsvurdering med karakter eller i standpunktkarakter kan få karakteren nokså god (Ng) eller lite god (Lg) i orden og/eller i oppførsel, skal du og foreldrene dine ha skriftlig varsel så tidlig at en bedring i orden/oppførsel kan gi karakteren god (G).

Fritak fra skriftlig/muntlig eksamen: Når det foreligger tungtveiende grunner, kan du, etter søknad fra foreldrene, bli fritatt fra eksamen. Rektor avgjør. Dersom du er fritatt fra vurdering med karakter i prøvefaget/fagene, skal du ikke delta i eksamen. Dersom du er fritatt fra vurdering med karakter i skriftlig sidemål og skal opp til eksamen i norsk skriftlig, skal du likevel gjennomføre eksamen i norsk over to dager, men skrive på hovedmålet begge dagene.

Spesielle ordninger under skriftlig og/eller muntlig eksamen:

Noen elever har behov for spesielle hjelpemidler, ekstra tid eller et eget opplegg for å gjennomføre skriftlig og/eller muntlig eksamen. Hjelpetiltakene skal imøtekomme behovet for spesiell tilrettelegging så langt råd er, men må ikke føre til at eleven får fordeler framfor andre som ikke får slik tilrettelegging. Tiltakene må heller ikke være så omfattende at eleven ikke blir prøvd i kompetansemålene i fag i læreplanverket. Der det i kompetansemålene er krav om skriftlige og/eller muntlige ferdigheter, er det ikke anledning til å tilrettelegge

eksamen slik at disse ferdighetene ikke blir prøvd. Rektor avgjør, etter søknad, hva slags ordning som skal benyttes. Det er klagerett på rektor sin avgjørelse. Fylkesmannen er klageinstans.

Føring av fravær på vitnemålet: Fravær fra opplæringa skal føres på vitnemålet i dager og i enkelttimer. Når du har lagt fram dokumentasjon på årsaken til fraværet, kan du eller foreldrene dine kreve at årsaken til fraværet blir ført på et vedlegg til vitnemålet.

Du kan kreve at inntil 10 skoledager pr. skoleår, dokumentert fravær av helsegrunner og/eller innvilget permisjon på inntil 10 dager, ikke blir ført på vitnemålet, jf. forskrift til oppl. § 3-41.

Ønsker du å klage på karakterer?

Du kan klage på standpunkt-karakterer og eksamens-karakterer. Det er også mulig å klage på vedtak om ikke å få standpunkt-karakter. Du eller den du gir skriftlig fullmakt til, har klagerett. Hvis du ikke har fylt 15 år, kan du ikke klage uten samtykke fra foreldre/foresatte. Dine foreldre/foresatte har selvstendig klagerett.

Klagefristen er 10 dager, og den regnes fra det tidspunktet meldingen om vedtaket er kommet fram til deg eller dine foreldre/foresatte, eller det tidspunktet da du/foreldre/foresatte burde ha gjort dere kjent med karakteren. Fristen blir avbrutt når du/foreldre/foresatte ber om en begrunnelse for karakteren som det klages på. Ny 10-dagersfrist gjelder fra det tidspunktet den som klager, får begrunnelsen.

Når du ønsker å klage:

1. Rådfør deg med faglærer og få begrunnelse for karakteren så sant det er mulig, før du klager på standpunkt- eller eksamens-karakterer.
2. Klagen må være skriftlig, og den må ha med din private adresse. Klagen må være underskrevet.
3. I klagen må du oppgi hvilken karakter du klager på og hvorfor du klager.
4. Klagen leveres rektor ved skolen.
5. Når du klager, skal du være oppmerksom på at klagebehandlingen kan føre til at:

Karakteren blir stående, karakteren blir satt opp, karakteren blir satt ned.

Det er ulike regler for klagebehandlingen.

Klage på standpunkt-karakter i fag: Klagen sendes rektor som innhenter begrunnelse for karaktersettingen fra faglærer. Klagen, begrunnelsen fra faglærer og en uttalelse fra rektor om saksbehandlinga ved skolen, blir sendt til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Fylkesmannen avgjør om du skal få ny vurdering eller ikke. Skriftlig melding om denne avgjørelsen blir sendt til skolen med kopi til din privatadresse. Dersom avgjørelsen er at du skal få ny vurdering, foretar rektor og faglærer ny vurdering, og rektor setter endelig karakter. Du får melding fra skolen om resultatet av ny vurdering. **Denne avgjørelsen kan du ikke klage på.** Skolen gir melding til inntakskontoret for videregående opplæring dersom resultatet blir en ny karakter.

Klage på karakter i orden og/eller i oppførelse: Klagen leveres til rektor. Rektor sender klagen sammen med sin egen og kontaktlærers uttalelse til Fylkesmannen. Du får en kopi av uttalelsen. Fylkesmannen avgjør om karakteren skal endres og fastsetter endelig standpunkt-karakter. Både du og skolen får melding om resultatet av klagebehandlingen.

Klage på vedtak om spesiell tilrettelegging av eksamen: Du kan klage på rektor sin avgjørelse om spesiell tilrettelegging av eksamen. Klagen skal leveres til rektor. Rektor sender klagen sammen med sitt eget vedtak og eventuelt ei sakkyndig vurdering til Fylkesmannen til behandling.

Klage på skriftlig eksamen: Du har rett til å få framlagt eventuelle retningslinjer som er gitt sensorene til hjelp ved sensureringen. Dersom du, etter å ha rådført deg med faglærer eller andre med kunnskap i faget, bestemmer deg for å klage, leverer du klagen til rektor. Ei klagenemnd (tre personer) vurderer besvarelsen og eksamens-karakteren som er gitt. Finner klagenemnda at karakteren er urimelig, settes ny karakter. Du får melding fra skolen om resultatet av klagebehandlingen. Dersom klagenemnda endrer karakteren, vil den Fylkesmannen som behandler klagen, sende melding til inntakskontoret for videregående opplæring.

Klage på muntlig eksamen: Du kan klage på formelle feil som er gjort i forbindelse med gjennomføringa av eksamen når du mener dette har hatt betydning for eksamensresultatet. Med formelle feil menes feil relatert til retningslinjene for gjennomføring av muntlig eksamen. Klagen på formelle feil skal sendes til rektor. Fylkesmannen er klageinstans. Dersom Fylkesmannen finner at klagen er berettiget, skal karakteren annulleres, og du har rett til å gå opp til ny muntlig eksamen. Dersom du velger å gå opp til ny eksamen, blir prøvefaget trukket på nytt, og din kompetanse i faget vil bli bedømt av en ny sensor.

Nytt vitnemål: Fører klagebehandlingen til endret karakter, skal skolen skrive ut et nytt vitnemål til deg. Da må du levere det første vitnemålet tilbake til skolen.